

# КАФЕДРА ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ

## Методика роботи з хором

Освітній ступінь

магістр

Курс	1
Семестр	2

Спеціальність

025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма

«Музичне мистецтво»  
Хорове диригування

Статус

обов'язкова

ECTS	3
Годин	90
Практичні заняття	40
Самостійна робота	50

Форма контролю

Залік/  
Атестаційний іспит

Інформація про викладача

ПІБ	Савчук Є.Г. - професор кафедри хорового диригування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, народний артист України; Заволгін О.В. – в.о. доцента кафедри хорового диригування Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського, заступник декана вокального та диригентського факультету.
e-mail	<a href="mailto:ivalzavolgin7704@gmail.com">ivalzavolgin7704@gmail.com</a>

### Анотація навчальної дисципліни

**Мета курсу** - опанування специфікою роботи хорового диригента в контексті діяльності хорового класу.

**Завдання курсу:**

- розкрити загальні поняття хорового мистецтва в контексті хорової творчості, музично-хорової педагогіки, виконавства;
- осмислити еволюцію виконавських стилів хорового диригування в історичному зрізі епох;
- усвідомити форми та методи роботи диригента з хоровим колективом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

**знати:**

- загальні поняття хорового мистецтва в контексті хорової творчості, музично-хорової педагогіки, виконавства;
- еволюцію виконавських стилів хорового диригування в історичному зрізі епох;
- форми та методи роботи диригента з хоровим колективом.

**вміти:**

- аналізувати систему понятійного апарату хорового диригента в контексті хорової творчості та музично-хорової педагогіки;
- творчо переосмислювати і застосовувати у власній професійній діяльності особливості стилювих концепцій хорового виконавства;
- застосовувати практично форми та методи роботи диригента з хоровим колективом.

### **Програмні компетентності:**

#### **Загальні компетентності (ЗК):**

- ЗК 2.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 3.** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 4.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 6.** Здатність генерувати нові ідеї (реалізованість).
- ЗК 7.** Здатність до міжособистісної взаємодії
- ЗК 9.** Здатність працювати автономно.

#### **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)**

- СК 1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК 2.** Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК 3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню/інтерпретації/аранжуванню та перекладу музики.
- СК 4.** Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській/композиторській/педагогічній діяльності.
- СК 5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК 6.** Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- СК 7.** Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
- СК 8.** Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного/навчального матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

### **Програмні результати навчання:**

- ПРН 1.** Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності
- ПРН 2.** Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.
- ПРН 3.** Визначати стилюві і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- ПРН 4.** Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- ПРН 5.** Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- ПРН 6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН 7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН 8.** Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача

## **Перелік тем**

### **МОДУЛЬ 1. Методичні основи роботи з хором**

#### **Змістовний модуль 1. Робота з хоровим колективом: формування концептуальних засад диригентської майстерності**

Тема 1. Практично-творча та виконавська діяльність хорового диригента як концептуальна основа його професійної майстерності

Тема 2. Засоби виконавської виразності в контексті комплексного аналізу практичної діяльності диригента хору

Тема 3. Система практичних навиків диригента – ідентифікуючий аспект його професійно-фахової діяльності

#### **Змістовний модуль 2. Моделювання виконавського твору як спосіб самопідготовки до практичної роботи з хором**

Тема 4. Аналіз хорової партитури як система детермінацій в контексті її практичного втілення

Тема 5. Розспівка, дикція та артикуляція – сфера ідентифікації практичної роботи диригента з хором

Тема 6. Хорова звучність та засоби музичної виразності

Тема 7. Методичні рекомендації для роботи над твором a'cappella

Тема 8. Інтерпретація як відображення комплексного підходу до реалізації авторського задуму

## **Форми та технології навчання**

Дисципліна «Методика роботи з хором» для студентів освітнього ступеня «Магістр» складається з практичних занять та великої частки годин для самостійної роботи..

## **Навчальні ресурси**

Нотний матеріал відповідного хорового репертуару, хорознавча та методична література за фахом представлена у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії. Репетиційні приміщення, навчальні аудиторії, концертні зали Академії надаються для проведення занять, репетицій та концертних виступів відповідно до розкладу.

## **Методи контролю**

Наприкінці семестру проводиться залік, метою якого є перевірка теоретичних знань та практичних навичок з предмету «Методика роботи з хором». Залік передбачає співбесіду-опитування з теоретичної частини предмету та практичну роботу з хором в межах навчального процесу.

Наприкінці другого семестру студенти проходять підсумкову атестацію у вигляді атестаційного іспиту з предмету «Методика роботи з хором», сутність якого полягає у перевірці набутих знань і сформованих навичок в опануванні методикою роботи з хором. Підсумковий контроль складається з колоквіуму та практичної роботи з хором.

## **Система оцінювання**

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Відвідування занять	25
2.	Здача партій	25
3.	Залік	25
4.	Атестаційний іспит	25

	Всього	100
--	--------	-----

### Критерії оцінювання знань студентів за 100 бальною шкалою

<b>90–100–А– відмінно</b>	вичергна і розгорнута відповідь на питання колоквіуму з аналізом сучасних літературних джерел, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців. Демонстрація високого рівня виконання практичних завдань.
<b>82–89–В– добре</b>	ґрунтовна відповідь на питання колоквіуму з аналізом літературних джерел, творчого доробку провідних митців. Демонстрація якісного рівня виконання практичних завдань.
<b>74–81–С– добре</b>	повна відповідь на питання колоквіуму з посиланням на літературні джерела, творчий доробок провідних митців. Демонстрація достатнього рівня виконання практичних завдань.
<b>64–73–Д– задовільно</b>	відповідь на питання колоквіуму в необхідному обсязі без посилань на літературні джерела, творчий доробок митців, окремі неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня виконання практичних завдань.
<b>60–63–Е– задовільно</b>	відповідь на питання колоквіуму в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня виконання практичних завдань.
<b>35–59–FX– незадовільно</b>	відповідь на питання колоквіуму в недостатньому обсязі, грубі помилки, неспроможність їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація низького рівня виконання практичних завдань.
<b>1–34–F– незадовільно</b>	відповідь на питання колоквіуму на рівні елементарного розпізнання, неможливість відтворення навчального матеріалу на репродуктивному рівні. Неспроможність виконання практичних завдань.

### **Неформальна освіта**

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конкурсах, музичних фестивалях, майстер-класах, концертах, конференціях, відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів тощо.

### **Рекомендована література**

1. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів. –К.: Український світ, 2002
2. Герасимова-Персидська Н. Микола Дилецький. Хорові твори. – К.: Музична Україна, 1981.
3. Герасимова-Персидська Н. Українські партесні мотети початку XVIIIст. – К.: Музична Україна, 1991.
4. Гулецко І. Національний хоровий стиль: Навч.посібник. –Х., 1994.
5. Іваницький А. Українська народна творчість: Пос. для вищ, та серед. учб. закл. –К.: Музична Україна, 1990.
6. Івченко Л. Український кант XVII-XVIII століть. –К.: Музична Україна, 1990.
7. Історія української музики: в 6 т. –К.: Наукова думка, 1989 – т. 1-2; 1990 – т.3; 1992 – т.4.
8. Колеса М. Основи техніки диригування. – К.: Держвид., 1960.
9. Коломієць Л. «ХОРОЗНАВСТВО ТА МЕТОДИКА РОБОТИ З ХОРОМ» Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв 1-ІІ рівнів акредитації, Київ, 2008
10. Мархлевський А. Практичні основи роботи в хоровому класі. –К.: Музична Україна, 1986.
11. Радик Д. Диригент – хор // Теорія практики професії. – К.: Рукопис, 2004.